

збільшенню платоспроможного попиту бізнесу на науковий продукт. Такі стимули покликані активізувати роль бізнесу у структурному розподілі витрат на НДР між ним і державою, а головне – створити позитивні ефекти від розробки та споживання наукових здобутків для зростання економіки.

Список використаних джерел:

1. Єгоров, І.Ю., & Кіндзерський, Ю.В. (Ред.). (2023). *Оцінка інноваційного розвитку та структурні трансформації в економіці України: колективна монографія*. – Електрон. дані. – Київ: НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». 240 с. URL: <http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2023/08/Otsinka-innovatsijnoho-rozvytku.pdf>
2. Шовкун, І. (2022). *Трансформація структури економіки України в умовах війни. Теоретичні та прикладні питання економіки*. Зб. наук. праць. Вип. 1 (44). Київ, ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ». С. 133—144. URL: http://tpre.econom.univ.kiev.ua/data/2022_44/zb44_12.pdf
3. Holt, J., Skali, A., & Thomson, R. (2021). *The additionality of R&D tax policy: Quasi-experimental evidence*. *Technovation*. Vol. 107, 102293. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.technovation.2021.102293>.

УДК 658.14: 330.341.1

Шостак Л.В.,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки і торгівлі,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

**ТРЕНДИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ:
АНАЛІЗ ЕВОЛЮЦІЇ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ**

Інноваційно-інвестиційний розвиток є основним чинником, що визначає конкурентоспроможність бізнесу в сучасному світі, де технологічні інновації та глобалізація змінюють бізнес-середовище. Інвестиції в інновації є необхідністю для компаній, що прагнуть зберегти та розширити свої позиції на ринку. Метою статті є дослідження основних трендів цього розвитку та аналіз впливу еволюції бізнес-моделей на конкурентні переваги підприємств.

Одним із найважливіших трендів сучасного бізнесу є цифровізація. Технології, такі як штучний інтелект, великі дані, Інтернет речей (IoT), блокчейн та хмарні технології, швидко трансформують традиційні бізнес-моделі. Сучасні компанії змінюють свої підходи до ведення бізнесу, інтегруючи ці інструменти для оптимізації внутрішніх процесів і створення нових каналів комунікації з клієнтами.

Наприклад, бізнес-моделі, засновані на онлайн-продажах, такі як ті, що використовуються компаніями **Amazon** або **Alibaba**, змінили не лише способи продажу товарів, а й механізми взаємодії з клієнтами. Технології електронної комерції дозволяють досягати значної економії ресурсів, підвищувати рівень персоналізації сервісу і збільшувати ефективність управління бізнесом. Бізнеси, що переходять на цифрові платформи, також отримують додаткові можливості для глобалізації, залучаючи клієнтів з різних частин світу.

Amazon Prime: Amazon пропонує свою підписку Prime, яка дозволяє користувачам отримати безкоштовну доставку для багатьох продуктів, доступ до відеоконтенту, музичних стрімінгових послуг та інших переваг за щорічну підписку [1].

Сучасні компанії все більше інвестують у стартапи, що розробляють інноваційні технології, щоб швидко інтегрувати нові рішення та зберегти конкурентоспроможність. Великі корпорації, такі як Google, Microsoft і Intel, використовують стратегії венчурного капіталу для фінансування стартапів у різних сферах, зокрема в штучному інтелекті та біотехнологіях. Такі інвестиції дозволяють знижувати витрати на дослідження та розробки, а також мінімізувати ризики. Вони також сприяють розвитку нових джерел доходу та вдосконаленню існуючих продуктів і послуг.

У сучасному технологічно розвиненому світі стартапи відіграють вирішальну роль у формуванні майбутнього. Ці інноваційні підприємства, що працюють у різних галузях, привносять на ринок свіжі ідеї, трансформуючи традиційні індустрії та створюючи нові можливості [2].

Зелені інвестиції та сталий розвиток стають ключовими трендами в еволюції бізнес-моделей, оскільки компанії інтегрують екологічно чисті технології для зменшення негативного впливу на довкілля. Приклади компаній, таких як Tesla і Patagonia, показують, як інвестиції в відновлювані джерела енергії та екологічні матеріали сприяють зниженню витрат та покращенню іміджу. Це також допомагає залучати споживачів, які підтримують соціально відповідальний бізнес.

Гнучкість та здатність адаптуватися до змінюваних умов ринку стали важливими для сучасних компаній. Використання адаптивних бізнес-моделей дозволяє швидко реагувати на зміни попиту, нові технології та економічні потрясіння, такі як пандемія COVID-19. Компанії, що впроваджують гнучкі моделі, зокрема у сфері програмного забезпечення, можуть швидко коригувати стратегії та пропозиції в залежності від змін на ринку. Це дозволяє їм зберігати конкурентоспроможність та ефективно реагувати на виклики.

Наприклад, платформні бізнес-моделі спроможні до швидкої адаптуватися до змін у ринкових умовах і впроваджувати нові функції або послуги для поліпшення користувацького досвіду [3].

Бізнес-моделі постійно еволюціонують під впливом інновацій та інвестицій. Раніше компанії орієнтувались на традиційні продукти, однак завдяки розвитку технологій бізнес-моделі стали більш інтегрованими, гнучкими та цифровими. Моделі підписки, як у компаній Netflix, Spotify і Adobe, забезпечують стабільний потік доходів через доступ за підпискою замість одноразових продажів. Платформи спільної економіки, як Airbnb та Uber, дозволяють знижувати капітальні витрати, підключаючи користувачів до послуг інших користувачів. Бізнеси, що використовують великі дані, як Amazon і Google, зосереджуються на зборі та аналізі інформації для створення персоналізованих продуктів і передбачення потреб споживачів. Це дає компаніям конкурентні переваги та дозволяє ефективніше задовольняти запити клієнтів. В результаті сучасні бізнес-моделі забезпечують більшу гнучкість і можливості для зростання та адаптації до змінюваних умов.

Інноваційно-інвестиційний розвиток є невід'ємною частиною сучасного бізнес-середовища. Бізнеси повинні впроваджувати новітні технології і адаптувати свої бізнес-моделі до умов цифрової трансформації для забезпечення стабільного зростання і конкурентоспроможності. Використання цифрових платформ, інтеграція сталих рішень, розвиток гнучких бізнес-моделей і інвестування в інновації створюють нові можливості для підприємств у всіх галузях. В умовах змінюваного ринку, успіх компанії залежить від здатності адаптуватися до нових вимог і тенденцій, що з'являються в результаті цифрових технологій і глобалізації.

Список використаних джерел:

1. Шостак Л., Більо І., Уляницький А. (2024). Бізнес-моделі підприємства у цифрову епоху: зарубіжний досвід. *Економіка та суспільство*, (60). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-154>
2. *Технологічні стартапи, що підкорюють ринок.* URL : <https://valyanka.com.ua/tehnologichni-startapy-shho-pidkoryuyut-rynok/>
3. Величко К., Цибульська, Е. (2023). Трансформація бізнес-моделей компаній: сучасні виклики та перспективи у цифровій економіці. *Економіка та суспільство*, (52). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-39>